

Riktlinjer för vindkraft- Melleruds kommun

Syfte

Melleruds kommun är positivt inställd till utbyggnad av vindkraft. Kommunen vill arbeta för att utforma en god livsmiljö där utnyttjandet av förnyelsebara energikällor skall främjas.

Syftet med denna studie är se till etableringar på bästa sätt kan passa in i landskapet och ange några riktlinjer för den framtida etableringen av vindkraftverk.

Målet är att vindenergin i kommunen totalt sett utnyttjas på ett sätt som innebär god hushållning med såväl vindenergin som med andra resurser. Det handlar således inte bara om ett optimalt vindutnyttjande, utan även om en balansering gentemot andra markanvändningsintressen i landskapet, som t ex naturvårds- och landskapsbildsintressen.

Ett annat viktigt syfte är att underlätta kommunens hantering av ärenden. Genom att ge tydliga fingervisningar om var i kommunen det är önskvärt med vindkraft och inte bara sätta upp restriktioner och förbud kan potentiella vindkraftsexploaterer från början söka sig till lämpliga områden.

Förväntad utbyggnad och teknikutveckling

Hittills har utbyggnaden av vindkraft i kommunen skett genom mindre exploateringar. Nuvarande ansökningar visar dock på en tendens till allt större verk och ett ökande intresse för gruppstationer.

Kommunen kan förvänta sig ett ökat antal ansökningar av större etableringar. Samtidigt går även teknikutvecklingen framåt. I början av 1980-talet fokuserade vi i Sverige på stora vindkraftverk, i storleksordningen 3MW. Utbyggnaden tog dock fart först då intresset ökade för mindre verk på 55-150 kW. Nu närmar vi oss åter 80-talets storlekar. Mindre verk är idag inte attraktiva att bygga ur ekonomisk synpunkt men förhållandet kan ändras.

Den vanligaste storleken på vindkraftverk är idag ca 900 kW (navhöjd ca 75 m), men i kommande ansökningar kommer verk upp till 1,7 MW (ca 100 m höga + rotor) att bli mer vanliga. Vindkraftverken har inte bara blivit effektivare, utan de nyare modellerna låter också mindre.

Den förväntade teknikutvecklingen går således mot större och ännu effektivare verk, som blir allt tystare. Därför har de generella riktlinjerna i denna policy avseende placering, gruppering och detaljutformning formulerats utifrån att verk upp till 1,5 – 2 MW och ca 100 m i navhöjd kan bli aktuella. Om ännu större vindkraftverk kommer i fråga framöver kan nytt ställningstagande övervägas beträffande förhållandet mellan verkens storlek och lämpliga områden.

Vindkraft ett riksintresse

Tidigare NUTEK, nuvarande Energimyndigheten, har haft regeringens uppdrag att utreda och föreslå riksintresseområden för vindkraft i landet. I Västra Götaland har 3 områden utsetts och även något område i Vänern har diskuterats. Länsstyrelsen i Västra Götalands län har sammanställt

uppgifter om befintliga vindkraftverk, verk med tillstånd samt aktuella ansökningar.

Sammantaget finns uppförda verk och tillstånd för verk med en installerad effekt om ca 53 MW, motsvarande en energiproduktion om drygt 100 GWh. Under prövning är verk om sammanlagt 135 MW, motsvarande en produktion om 270 GWh (uppgifter från 2004).

Utgångsläget för Melleruds kommun hösten 2005

Vindkraftsetableringar har under senaste året ökat i omfattning. Behovet av kommunala riktlinjer har diskuterats och kommer att finnas med i kommunens översiktsplan 2006 som håller på att utarbetas.

Vindkraftsutbyggnaden började på 1990-talet och kommunen har 9 st verk uppförda okt 2005. Under 2005 har ytterligare ca 15 ansökningar om verk inkommit. Med en fortsatt lika stor tillströmning av ärenden måste kommunen redan före den förnyade översiktsplanen utarbeta dessa riktlinjer med avseende på i första hand verkens landskapsbildspåverkan.

Samtliga prövade ärenden hittills har varit anmälningar/ansökningar om uppförande av enstaka verk. Flera nya gruppstationer, eller "vindkraftsparker", har nu aktualiserats. Etableringar i Bredviksskogen, Kvantenburg mfl tillståndsprövas av länsstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har uttryckt sig positivt. De nya etableringarna ligger också inom dessa riktlinjer för "lämpligt område".

Riktlinjer för geografiska områden

Dessa riktlinjer delas in i följande områden med hänsyn till landskapsbilden:

- **Lämpligt område** för etablering av vindkraft med avseende på landskapsbild. Grupper med vindkraftverk förordas.

Dalboslätten från Örsjön i väster till Vänern i öster är ett stort sammanhängande slättlandskap med huvudsakligen lantbruk. Upplevelsen av landskapet kommer med utbyggnaden att förändras så att, partier med och utan vindkraftverk finns i blickfånget. Landskapet är öppet och storskaligt och tål väl den föreslagna förändringen.

Det finns god tillgång på vind framförallt öster om Rv 45. En etablering av vindkraft utgör ett bra komplement till jordbruksnäringen. Byggnation i anslutning till kyrkomiljöer skall undvikas.

Ett område öster om Lunnebomossen till Lianefjället på båda sidor om sjön Erve har höglänta markområden med kuperad terräng och goda vindförutsättningar. På sikt kan detta område vara ett intressant för utbyggnad. Området behöver utredas vidare med avseende på naturvårdsintressen och betecknas till vidare som mindre lämpligt område.

- **Mindre lämpligt område** för etablering av vindkraft med avseende på landskapsbild, bebyggelse och riksintressen för kulturminnesvård mm. Vindkraft **bör ej** byggas inom detta område.

Områden som berörs är runt Mellerud och Dals Rostock i söder till områden i Dalslandskanalsystemet mellan Köpmannebro och Håverud. Området är småskaligt i sin karaktär med mindre jordbruk, tätorter, kuperad skogsmark och sjösystem. Mindre god tillgång på vind i detta område där mer än enstaka verk på samma plats inte är lämpligt.

- **Olämpligt område** för etablering av vindkraft med avseende på landskapsbild och riksintressen för naturvård mm.
Vindkraft **får ej** byggas inom detta område.

Områden som berörs är Kroppefjäll och Lunnebo mossen som är stora orörda landskapsavsnitt. Det finns god tillgång på vind, men ej lämpliga att exploatera. Stora opåverkade områden med partier med Natura 2000.

Riktlinjer för detaljerad placering

Melleruds kommun förordar etablering av vindkraft i grupper för att använda vindenergi på det mest välvägdade sättet så att mark för etablering används optimalt. Alla etableringar skall tillståndsprövas enligt miljöbalken (MB) med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för att bli utvärderade att ytterligare etableringar inte hindras. Denna miljöprövning kan i framtiden ligga hos kommunen om gränsen för prövningsregler ändras. Gårdsverk med navhöjd max 30 m bör tillåtas i anslutning till lantbrukens byggnader om dessa inte hindrar en större etablering, se sammanfattning.

För kulturmiljöer såsom fornminnen och kyrkobyggnader skall lämpligt avstånd hållas och vara minst 500 m. Prövning av läge sker också genom särskild ansökan hos länsstyrelsen enligt KML (Kulturminneslagen).

Hinderremisser skall godkännas av luftfartsverket och försvaret, svenska kraftnät, samt för teletrafik av berörd operatör. Säkerhetsavstånd till vägar och järnvägar skall hållas, dock minst totalhöjden.

Gränsvärden för buller och skugga får inte överskridas, dvs ljudnivå max 40 dB invid bostäder som innebär ca 300- 600 m till närmaste verk. För skugga gäller teoretisk skuggberäkning 30 tim/år, dvs ca 8 tim/år i praktiken.

Angränsande riksintressen och andra naturvårdsintressen kan i vissa fall utgöra begränsningar beträffande placering i det enskilda fallet, exempelvis strandskyddsprövningar.

Sammanfattning

Vindkraften förordas i lämpliga områden för vindkraft och för övriga områden skall andra hänsyn vägas tyngre än vindkraftsetablering.

Etableringar över 125 kW skall tillståndsprövas enligt MB för att bäst tillvarata vindkraften. Gårdsverk med navhöjd max 30 m, kan tillåtas med bygglovsprövning, samt anmälningsprövning om effektstorlek ligger mellan 125 kW och 1 MW.